



# روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۳۴۹۶ ۵ شنبه ۱۱ بهمن ماه ۱۳۳۵ سال دوازدهم

شماره مسلسل ۵۹  
دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

## مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۵۹  
صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه  
هفتم بهمن ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب :

- ۱) تصویب صورت مجلس
  - ۲) سؤال آقای عمیدی نوری راجع به چاه نفت قم و جواب آقای وزیر دارائی
  - ۳) سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع به دانشکده کشاورزی تبریز و جواب آقای وزیر فرهنگ
  - ۴) سؤال آقای پرفسور اعلم راجع به بازار سیاه شیشه و جواب آقای وزیر بازرگانی
  - ۵) اخذ رأی و تصویب گزارش کمیسیون نظام راجع بمقررات انضباطی دانشجویان دانشکده افسری و دانش آموزان آموزشگاههای دین افسری
  - ۶) طرح و تصویب يك فوریت واصل گزارش کمیسیون کشاورزی راجع به تقسیم اراضی ضرابخانه
  - ۷) تعیین موقع جلسه بعد ختم جلسه
- مجلس يك ساعت و ۴۵ دقیقه بیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

### ۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت اسامی غائبین جلسه قبل قرائت می شود (بشرح زیر خوانده شد)  
غائبین با اجازه - آقایان : دکتر همکار ، کیکاوسی ، دکتر طاهری ، دکتر امیر اصلان افشار ، ارباب ، عامری ، سالار بهزادی ، مجید ابراهیمی ، کاظم شبانی ، ذوالفقاری ، اکبر ، یار افشار

ممن زاده ، مهندس بهبودی ، سنندجی ، فرود ، خزیه علم ، غضنفری ، دکتر وکیل ، دکتر دیبا ، امامی خوئی ، عبدالحمید بختیار ، اردلان ، دولتشاهی ، دکتر آهی ، ابتهاج ، بهادری ، ثقة الاسلامی ، اورنگ ، دکتر فریدون افشار ، غائبین با اجازه - آقایان : پردلی ، اریه ، مهندس فروغی ، امید سالار ، دکتر هدایتی ، قراگزلو ، اسفندیاری

شادمان .  
دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه -  
آقایان : صدر زاده ، اعظم زنگنه ، مسمودی ، دکتر سعید حکمت ، دادگر ، دکتر جهانشاهی ، تجدد ، تیمورتاش ، رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست ؟ ( اظهاری نشد ) صورت جلسه قبل تصویب میشود

### ۲- سؤال آقای عمیدی نوری راجع بچاه نفت قم و جواب آقای وزیر دارائی

عمیدی نوری - سؤال بنده راجع به نفت قم بود ، خاطر نمایندگان محترم مسبوق است که پس از پایان تعطیلات و تشکیل جلسات اولین مطلبی که از پشت این تریبون مورد توجه شغص جناب آقای نخست وزیر واقع شد فوران نفت چاه قم بود وقتی متذکر شدند که خوشبختانه این فوران باعث شده است که امیدوار هستیم که فوران همکاری مجلسین بادولت هم بهمین نحو باشد و این باعث مسرت و خوشوقتی همه واقع شد ، متأسفانه این فوران خاموش شد ( یکی از نمایندگان - خوشبختانه ) یا به عقیده آقای خوشبختانه چون دو دفعه جشن گرفته شد يك مرتبه برای فورانش و يك مرتبه هم برای خاموشیش و این مطلب مورد توجه واقع شد و من در یکی از مطبوعات و یکی از مجلات يك نظری دیدم راجع به طرز حفر این چاه که در آنجا تشریح شده بود که وقتیکه این چاه را حفر کردند نزدیک بقشر که برسد نفت آنجا از این لوله های چدنی یا جداری که بایستی از نظر فنی بکار ببرند نبردند و آنرا همینطور در خاک حفر کردند بهمین جهت وقتی که نفت فوران کرد باعث شد که این چاه ریزش کند و این باعث خاموش شدن نفت شد و این مطلب را بنده خواندم در روزنامه ها که چون از نظر تخصصی نقل شده بود باین جهت بنده این موضوع را سؤال کردم ، چون در نظر بنده مهم میباشد که آیا

حقیقه همین طور است اشتباهی در طرز حفر شده یا اینکه دلیل دیگری دارد چون مطلب بسیار مهم است و ما هم اولین دفعه ایست که در موضوع صنعت نفت خودمان داریم اقدام می کنیم ، چون این چاه نفت قم را شرکت نفت ایران در مدت پنج با شش سال که تأسیس شد شروع کرده بعد که شرکت ملی نفت ایران تشکیل شد شرکت نفت ایران ضمیمه شرکت ملی نفت شد و این قدم اولی که در امر نفت خوشبختانه خودمان شروع کردیم خودمان قدم برداشتیم و يك چاهی حفر شد که مورد توجه دنیا واقع شده و در حال حاضر هم تمام کسانی که وارد در امر نفت هستند متوجه نفت قم هستند باین جهت چون قدم اولی است که خوشبختانه در مملکت ما برداشته شده و بدست شرکت نفت ایران و با شرکت ملی ایران برداشته شد خوب نیست که يك همچو صحبتی بشود ، ما باید بدانیم حقیقت موضوع چیست ؟ آیا واقعا اشتباه فنی در حفرش شده یا دلیل دیگری داشته ، این بود که بنده در همان موقع این سؤال را کردم و حالا انتظار دارم که يك جواب قانع کننده ای بدهند که همه معتقد بشویم که بی ترتیبی واقع نشده باشد و بر حسب اتفاق واقع شده رئیس - آقای وزیر دارائی بفرمائید وزیر دارائی ( فروهر ) - عرض کنم این موضوعی که مورد سؤال جناب آقای عمیدی نوری واقع شده است يك مسئله صد درصد فنی است ( صحیح است ) نظر باینکه بنده شخصاً در امر فنی بالخاص در موضوع نفت هیچگونه اطلاعی ندارم برای اینکه بتوانم مجلس محترم شورای ملی را از موضوع این سؤال مستحضر کنم از شرکت ملی نفت و همان اشخاصی که در این کار بسیار بسیار مهم با موفقیت دخالت داشته اند تقاضا کردم توضیحاتی بدهند و توضیحاتی

مبن مذاکرات مشروح پنجاه و نهمین جلسه از دوره نوزدهم قانونگذاری

نوشته اند که هیئت باستحضار مجلس شورای ملی میرسد، عین توضیح را قرائت میکنم برای اینکه مطلب کاملاً روشن گردد باید مقدمه متذکر بود که در حفاری جاههای نفت عمل لوله گذاری و کندن چاه توأم انجام نمی شود بلکه معمولاً چند صد متر از چاه را بامته ای قطر معین حفر میکنند و پس از آنکه بطنه زیر زمین مورد نظر رسیده یک رشته لوله چداری که طول آن مساوی با عمق چاه و قطر آن بین ۵ الی ده سانتیمتر کوچکتر از قطر چاه است بهم پیچ کرده و بدرون چاه می فرستند سپس فاصله بین لوله و بدنه چاه را با سیمان پر می کنند تا بدین ترتیب عمل لوله گذاری از حق معین انجام گردیده بدنه چاه از سطح زمین تا آن عمق از لوله فولادی پوشانیده شود.

بدیهی است که اگر بعد از این عمل مجدداً بخواهند در زیر لوله ای که نصب شده است حفاری ادامه دهند مجبورند که اینکار را با مته ای که قطر آن چندین سانتیمتر کوچکتر از قطر داخلی لوله چداری اولی است انجام دهند و چنانچه باز لازم شود که لوله چداری دیگری در داخل چاه بفرستند باید لوله ای باشد که قطر آن کوچکتر از قطر مته دومی است و قسم میدهد.

بنابر این مسلم است که هر رشته لوله ای که در چاه نصب می شود لافل ده الی ۱۵ سانتیمتر از قطر چاه کم میکند. حال با توجه باینکه معمولاً قسمت اول چاه بامته هائی حداکثر ۴۰ الی ۵۰ سانتیمتر حفر می شود واضح می شود که اگر بخواهند عمل لوله گذاری را بیش از سه چهار بار تکرار کنند قطر چاه آنقدر کوچک خواهد شد که ادامه حفاری غیر ممکن و در هر حال بلا نتیجه خواهد ساخت.

بنابر این متخصصین حفاری بر نامه عمر یک چاه را با توجه بوضع طبقات الارضی ناحیه باید طوری تعیین کنند که لوله گذاری در چاه بیش از دو الی ۳ بار تکرار نشود و همین امر نیز در مورد چاه شماره ۵ طبق موازین فنی مراعات شده است. حفاری چاه شماره ۵ در ۱۵ دیماه ۱۳۳۴ بامته ۱۸ اینچی شروع شد و لوله اول را در عمق ۱۸۰ متری بقطر ۱۳ اینچ و سه چهارم اینچ نصب کردند و جدار آنرا تا سطح زمین سیمان نموده اند بعد زیر این لوله را تا عمق ۲۶۰ متر که اول طبقات نمکی و گچی است بامته ای بقطر ۱۲ اینچ حفر کرده اند و سپس یک لوله بقطر ۱۹ اینچ و هفتم اینچ از آن عمق تا سطح زمین در داخل لوله اولی نصب و مجدداً جدار فی مابین را با سیمان پر کرده اند تاریخ انجام این عمل صکار روز اول فروردین ماه ۱۳۳۵ بوده است.

از اول سال جاری حفاری در طبقات

نمکی و گچی شروع شده هدف این بود که پس از عبور از این طبقه و رسیدن بطبقات دریائی لوله ۷ اینچی در داخل سوراخ ۱۸ اینچی نوبتی نصب شود و بامته کوچکتری وارد طبقه نفت خیز شوند.

متأسفانه سستی طبقات نمکی و گچی در زیر زمین و ریزش دائم آنها کار حفاری را با اندازه ای مشکل کرده بود که برای حفر ۴۰ متر ۵ ماه تمام وقت صرف شد در صورتیکه ۲۶۰ متر اول را فقط در مدت ۲ ماه و نیم حفر کرده بودند و اگر شرایط کاری مهیندسین به مراتب آسانتر می شد ولی این امر بدلائل عیدیه فنی جایز نبود اگر مهندسین میخواستند داخل طبقات نمکی و گچی هر چند متر یکبار یک رشته لوله دو هزار و چند صد متری نصب کنند صرف نظر از مخارج هنگفت و کمر شکن آن قطر چاه در همان صد متر اول آنقدر کوچک می شد که ادامه حفاری را غیر ممکن می ساخت مضافاً بر اینکه نصف لوله در طبقات نمکی و گچی بعثت اینکه سیمان دور لوله در مجاورت نمک و سولفید کبریت سفت نمی شود از لحاظ فنی جایز نیست.

پس چاره ای نبود جز اینکه از طبقه مزبور رد شوند و بعد جلوی آن لوله بگذارند و دستور کار هم همین بود یعنی مهندسین زمین شناس مقیم در سرچاه که وظیفه آنها بررسی دائم طبقات زیر زمین است دستور داشتند که بمجرده مشاهده اولین اثر سنگواره های دریائی فوراً بوقف کار ها اطلاع دهند تا نسبت بنصب لوله ۷ اینچی که در کنار چاه آماده برای اینکار گذاشته شده بود اقدام شود و شیر های اطمینان اضافی بر سرچاه نصب و حفاری در اعماق مغزن مجدداً شروع گردد.

ولی همانطور که بارها در طی ۳ ماه اخیر توسط مهندسین شرکت ملی نفت توضیح داده شده فشار خارق العاده و غیر منتظره مخزن نفت البرز که بمجرده برخورد مته حفاری بآن باعث فوران ناگهانی و بیسابقه ای شد مانع از انجام هر گونه عملی گردید.

باید دانست که هنگام حفاری چاههای عمیق وقتی مته از طبقه ای عبور کرد و طبقه جدیدی وارد شد برای اطمینان خاطر لافل ۱ متر در داخل طبقه پائین میروند بعد برای اطمینان بیشتری چند متر از آن طبقه را با وسائل مخصوص نمونه می گیرند و پس از اثبات ظهور طبقه جدید در اعماق چاه نسبت ببلوه گذاری یا هر گونه عمل دیگری که از لحاظ فنی لازم باشد اقدام می نمایند.

ولی در مورد چاه شماره ۵ پس از حفر ۵ سانتیمتر در داخل طبقه آهکی یعنی همان سنگی که نفت دارد فوران چاه پیش بینی بود زیرا معمولاً در قسمت اولیه

معمولاً این ده الی بیست چاه حفر می کنند تا یکی از آنها بنفت برخورد کند و برای اینکار میلیونها دلار خرج میکنند.

مثلاً در یکی از مناطق همجوار کشور ما یکی از شرکت های بزرگ در طی دو سال گذشته متجاوزاً از ۱۵ میلیون دلار خرج کرده و هنوز یک قطره نفت هم بدست نیاورده است پس چاه دارد که ما از این موفقیّت بزرگ شکر گزرا باشیم و نباید از اهمیت عملی که انجام شده است بکاهیم. به بسیاری از جهات این موفقیّت صفحه جدیدی را در تاریخ صنعت نفت باز میکند بالآخر آنکه کشف این منبع پراهمیت با سرمایه دولتی عملی شده و ما مالک یکی از سرشارترین منابع نفت نموده است. هم اکنون قسمتهای تابعه شرکت ملی نفت مشغول طرح نقشه های متعددی برای بسط و توسعه میدانهای مرکزی ایران هستند و امیدوارم پس از آنکه طرحهای مزبور صورت قطعی بخورد نسبت با نتایج حاصله کافی برض نمایندگان محترم برسانم میدان البرز قم پس از شش سال زحمت مسرت در این ناحیه کشف شد و فوران چاه شماره ۵ اوضاع و احوالی را پیش آورد که در نوع خود تا آن تاریخ در دنیا سابقه نداشته ولی صرف نظر از اشکالات فنی که اصولاً برای مهار کردن این چاه در بین بود کربور و سائل دوری از مراکز صنعتی جهان بر مشکلات کار افزوده و وضع کارگران کارمندان و متخصصین این شرکت را که عهده دار مقابله با این پیش آمد شده بود بی اندیشه بمخاطره انداخته بود.

خوشبختانه تحت توجهات مخصوص شاهنشاه و در اثر اقدامات مجدانه دولت کماکهای مؤثر و فوری مسئولین امر رسیدن وسائل و اقراد کافی از سازمانها و ادارات دولتی اهم از کسوری و لشکری و همچنین شرکت های عامل نفت جنوب بحال اجرا شد و طرح مربوط به مهار کردن چاه مزبور بمورد اجرا گذاشته شد و با موفقیّت خان یافت.

باید گفت که اجرای این عملیات خطرناک مستلزم فداکاری و تقبل مخاطرات بود که از حدود وظایف عادی کارمندان کارگران و متخصصین مربوطه خارج بود و هیچ چیز جز حسن انجام وظیفه و علاقه و بکار نمی توانست محرک کسانی باشد که چاه خود را در این راه بکرات بمخاطره انداخته اند. مایرون کینلی کارشناس معروف برای مبارزه با این چاه سرکش از طرف شرکت ملی نفت دعوت شده بود پس از خاتمه کارها مراجعت با مریکاد و موضوع را گوشزد کرد اول آنکه مهار کردن چاه شماره ۵ مشکلترین خطرناک ترین کاری بوده است که در عمر خود با آن روبرو شده و دیگر این که در هر

دیگر این اندازه از خود گذشتگی و فداکاری را از طرف کارکنان یک شرکت مشاهده نکرده است زیرا در سایر نقاط همیشه برای انجام این قبیل وظایف خطرناک باید در ازای فداکاری هنگفتی داوطلب گرفت در صورتیکه در مورد چاه شماره ۵ شرکت ملی نفت بدون چون و چرا تا سرحد توانائی خود با دل و جان وظایف خطرناک را عهده دار میشدند.

تردندی نیست که این روحیه قابل تقدیر معلول این امر بود که نفت قم پس از چند سال زحمت و با فشاری با سرمایه ایرانی توسط یک نگاه سدید درصد کشور سرو شده و نگهداری آن با حیثیت کشور سرو کار داشت و هر یک از افراد ایرانی مبارزه با بی شامد فوران چاه را وظیفه ملی خود میدانست.

چون کمال خوشوقتی است که این روحیه در همکاران خارج آنها نیز مشاهده شد و آنها نیز از هیچگونه سعی و فداکاری خودداری نکردند.

بنابر این می خواهم از این فرصت استفاده کرده و بیرونی از ما بشارت ملوکانه از سوی جدید و ثبات قدم کسانی که در راه این موفقیّت زحمت کشیده و آنرا باین نتیجه قابل توجهی رسانیده اند تشکر نمایم و ضمناً خواستم باستحضار آقایان نمایندگان برسد قبل از اینکه جناب آقای عیدینوری این سؤال را بفرمایند در دولت در درشکت ملی نفت کاملاً این موضوع رسیدگی شد این فوران عظیم بطور قطره در هیچ جای دنیا سابقه نداشته و هیچگونه فلت در این کار نشده و اگر این چاه ریزش هم کرده است شاید از جهاتی بنفع بوده است الان دولت می داند که مالک یک منطقه نفت خیز بسیار مهم و عظیمی است (صحیح است) و او این یک کشف مهمی بوده است که از قرائت آقایان مهندسین ببنده گفته اند اصلاً بیش بینی های دنیا را راجع بمخازن نفتی و ذخائر نفتی تغییر داده است (صحیح است) حالا باید چند کار کرد یعنی بحر حله اکتشاف رسیدیم و گذشتیم و می دانیم نفت بمقدار کافی در این منطقه برای بهره برداری و تجاری موجود است این کار دو قسمت است یک قسمت برای رفع احتیاجات داخلی و قدرتی در محوطه و تواجی شمالی و یک کار برای صادر کردن این نفت بیازارهای دنیا ولی تصدیق فرمائید این مسأله محتاج یک مطالعات بسیار دقیقی است که فرضاً اگر تصفیه خانه ساخته بشود در کجا چه جور با ظرفیت باجه مشخصات و اگر بخواهیم که فقط ما هم می خواهم که این نفت را بهره برداری کنیم و بخارج بدهیم از کجا خارج کنیم و لوله را بچه طریق بکشیم این را تصدیق فرمائید یک موضوعی نیست که در ظرف مدت دوسه ماه بشود یک نتیجه قطعی از ش گرفت، این نفت در روز سوم شهریور امسال شروع بفوران کرده است

والان چند ماه میگذرد ولیکن می خواهم عرض کنم متخصصین و مسئولین امر در این مشغول مطالعه هستند که این نفت را برای مصرف و برای استفاده مردم در دسترس هموطنان عزیز بگذارند و هم بتوانیم بخارج صادر کنیم که وجوه حاصله آنرا در دسترس هموطنان عزیز بگذاریم (بوربور) عمل حفاری دنبال میشود یا نه؟ می خواهم بدانم که هنوز تا آن جائیکه اطلاع دارم شروع نکرده اند دولتی شروع خواهد شد و ضمناً این راهم خواستم عرض کنم که حفاری جدید مثل سابق نخواهد بود و وضع حفاریهای آتیه سهل تر خواهد بود چون وضع طبقات تحت الارضی را تا ما می دانند و در دسترس گذاشته اند و آن اشکالات قبلی را نخواهد داشت (احسن)

رئیس - آقای عیدینوری  
عیدینوری - بنده بسیار خوشوقت شدم از توضیحات کثیر شرکت ملی نفت که روشن کرد این مطلب را که اگر یک چنین جریانی پیش آمده یک امر غیر مترقبه ای بوده که خارج از تصور و توفه فتر متخصصین حفر نفت بود در ضمن این گزارش محقق شد که در آن طبقه نمکین که بعد چاه را حفر کرده اند لوله گذاشته نشده منتظر این البته امری بود که حالا در گزارش گفته شد خارج از حیطه اقتدار تصورشان بود باین جهت لوله گذاشته نشد این یک قسمت راهی است برای آتیه که در جاهای دیگر البته یک چنین جریانی پیش نیاید برای اینکه حالا مستحضر شد که در این چاه وضع تحت الارضی معادن نفت کوبی قم باین کیفیت است بنا بر این شایعانه که در مطبوعات و اخبار حاکی از این بود که در این جایک تصور و باین نظری بوده خوشبختانه با این گزارش مدلل که مبتنی بر اطلاعات فنی مهندسین ببنده گفته اند اصلاً بیش بینی های دنیا را راجع بمخازن نفتی و ذخائر نفتی تغییر داده است (صحیح است) حالا باید چند کار کرد یعنی بحر حله اکتشاف رسیدیم و گذشتیم و می دانیم نفت بمقدار کافی در این منطقه برای بهره برداری و تجاری موجود است این کار دو قسمت است یک قسمت برای رفع احتیاجات داخلی و قدرتی در محوطه و تواجی شمالی و یک کار برای صادر کردن این نفت بیازارهای دنیا ولی تصدیق فرمائید این مسأله محتاج یک مطالعات بسیار دقیقی است که فرضاً اگر تصفیه خانه ساخته بشود در کجا چه جور با ظرفیت باجه مشخصات و اگر بخواهیم که فقط ما هم می خواهم که این نفت را بهره برداری کنیم و بخارج بدهیم از کجا خارج کنیم و لوله را بچه طریق بکشیم این را تصدیق فرمائید یک موضوعی نیست که در ظرف مدت دوسه ماه بشود یک نتیجه قطعی از ش گرفت، این نفت در روز سوم شهریور امسال شروع بفوران کرده است

بعدش گرفتاری بیشتری پیدا شد خوب پس وقتی که میشود ۲۷۰ متر را در دو ماه و نیم حفر کرد رسید بنفت با موفقیّت که فعلاً از نظر احتیاج دنیای غربی بنفت پیش آمده در نتیجه بسته شدن کانال سوئز و در نتیجه قطع لوله های نفت که از سوئز می گذرد بنده خیال می کنم بهترین موقعیت برای اینکه ایران بتواند استفاده بکند از این نفت عظیم و کلانی که فرمودند بزرگترین منبع نفت جهانی است همین حالا است که از این نفت بوسیله لوله بدون اینکه بکانال سوئز ارتباط پیدا بکنند از راه ترکیه ما بتوانیم نفتمان را بدمیترانه برسانیم که از راه دریای آزاد این نفت با اروپای غربی بدهیم مخصوصاً امروز آنطوریکه ملاحظه فرمودید این کمیتهای استخراج و بهره برداری نفت بیشتر متوجه سیلان نفت بصورت خام هستند و کمتر نفت را بصورت تصفیه شده در کشور می کشند که نفت هست بکار میبرند که یکی از هلال اینک ۵۰۰ (صادق بوشهری) جاههائی که ما داریم هنوز در دست است (همین راهی خواهم عرض کنم) یکی از علل اینک گفته شد تصفیه خانه آبادان که ۳۶ میلیون تن در سال تصفیه میکرد تبدیل شد که حالا بمیزان کمتری تصفیه خواهد کرد خود نشان میدهد در آنجا تصفیه خانه های کوچک باید ایجاد کنیم، بنابر این بنده معتقدم بر اینکه این نفت که فعلاً بزرگترین ذخیره نفت جهانی است و برای ایران هم خیلی مفید است ما باید برای استخراج آن فعالیت بیشتری بکنیم و همینطوریکه فرمودند مشغول تهیه طرحها هستند امیدوارم که این طرحها زودتر بشنجه برسد و ما بتوانیم از وضع بازار جهانی و از موفقیّت که پیش آمده این نفت را ولو بصورت خام برسانیم بیازارهای غربی و یک عایدات سرشاری بدست بیاوریم این است که بنده امیدوار هستم با وجود اینکه جناب آقای وزیر دارائی دادند که شرکت ملی نفت مشغول تهیه طرح هست و با جلب توجهی که از کمیتهای بزرگ بهره برداری نفت شده که شنیدم نماینده بعضی از آن کمیتهای فعال در تهران هستند و مشغول مذاکره هستند یک توجهی بشود که ما زودتر و بهتر بتوانیم از این نفت استفاده کنیم و انشاء الله کارهای عمرانی و برنامه های سد سازی و همه آنهاست که ما منتظر هستیم از عایدات نفت بجائی برسانیم از نفت قم باین منظور استفاده کنیم (انشاء الله)

۳ - سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع بدانکه کشف کشاورزی تیریز و جواب آقای وزیر جنگ  
رئیس - آقای مهندس اردبیلی - سؤالی که بنده از دولت کرده ام راجع بدانکه کشف کشاورزی تیریز است، البته آقایان نمایندگان محترم اطلاع دارند که کشور ما یک کشور

کشاورزیست (صحیح است) مادامی که ما دارای کشاورزی حسابی نباشیم هیچ جا نمیرسیم و مملکت ایران قبل از اینکه بتواند کشاورزی خود را تکمیل کند نمیتواند یک مملکت صنعتی باشد برای اینکه ما بنسب لازم داریم که کارخانجات چیت سازی و تعمیراتی راه بیفتد ما می خواهم، نه مو، گو سفندانی که ما داریم صدی شصت و هفتاد واردند پشم می خواهم که کارخانجات پشم باقی مارا ببقته پارچه های حسابی بیاقتد پوست می خواهم که کارخانجات پوست سازی ما راه بیفتد پوست هائی که ما داریم تمام سوراخ سوراخ است یک حشره ای پوست حیوانات را سوراخ میکند و زیر آن تخم میگذارد و بعد بیرون می آید این سوراخ سوراخ است در بازارهای خارج خریدار ندارد پس مادامیکه ما وضع کشاورزی خودمان را اصلاح نکرده ایم نخواهیم توانست وضع صنعتی بخود بگیریم (صحیح است) برای اصلاح وضع کشاورزی مستلزم مؤسسات علمی هستیم یعنی اگر مؤسسات علمی نداشته باشیم نخواهیم توانست از ابزارهای سلکسون شده از بنده های اصلاح شده، از گو سفندهای اصلاح شده آنطوریکه ممالک همجوار و متدین استفاده میکنند استفاده بکنیم این امر مستلزم مگر با داشتن مؤسسات علمی کشاورزی است ما که یک منطقه کشاورزی هستیم باید دولت توجه خود را بیشتر برای تأسیس آموزشگاه کشاورزی صرف بکنند (دکتر امین) دانشگاه (برای این کار در سال ۴۴ که عازم تیریز بوده یعنی موقع تأسیس موضوع کشاورزی آذربایجان را ما بررسی کردیم ماور فرمائید آفت بکلی محصول کشاورزی آذربایجان را از بین میبرد هیچ، کوجکترین توجهی هم نمیشد چندین هزار بلکه چندین صدهزار گو سفند از آذربایجان در نتیجه عدم توجه دولت بمرض شارب و سایر امراض دیگر از علمی است که میتواند جلوی آفت را کاملاً بگیرد لذا ما نمایندگان محترم تیریز جمع شدیم یک تلگراف می به پیشگاه اعلیحضرت همایونی کردیم شاهنشاه دانشمند و دور اندیش بلا فاصله اجازه تأسیس دانشگاه کشاورزی را در تیریز دادند و باید از آقای دکتر مهران تشکر کرد بلافاصله بودجه ای در دسترس دانشگاه تیریز گذاشتند و این دانشگاه فوراً افتتاح شد بنام نامی اعلیحضرت همایونی در دیماه ۴۴ افتتاح شده والان هم در کلاس دوم مشغول هستند من از دولت تقاضا میکنم هر قدر بتواند راجع به کشاورزی اهمیت بیشتر و قابل شود که در تمام استانها دانشگاه کشاورزی افتتاح شود باید روستا زادگانی که دارای دیلم هستند آنها را بکشند باین دانشگاه ها و باین وسیله کشاورزی این مملکت خدتمی بزرگ کرد من از جناب آقای دکتر مهران خیلی

تفکر میکنم که واقعا در این قسمت توجه مخصوصی میدول داشته اند و از هیچگونه کومکي مضایقه نفرمودند امیدوارم بازم بیشتر از این کومک بفرمایند و هر چه زودتر معلمین خارجی که در نظر دارند استخدام بکنند استخدام کنند بلکه این دانشکده‌ای که اعلیحضرت لطف فرمودند یعنی عنایت فرمودند و در تبریز افتتاح شده است تشکیل گردد (دکتر امین - بودجه میخواند ، ساختمان میخواهد) آنها هم علاوه شود

رئیس - آقای وزیر فرهنگ (دکتر مهران) - مطالبی که نماینده محترم راجع با اهمیت کشاورزی برای کشور فرمودند کاملاً مورد تأیید بنده هست باید کوشش کنیم که مدارس کشاورزی توسعه پیدا بکنند به همین جهت هم هست که در ظرف این چند سال اخیر هده زیادی دست‌انهای کشاورزی و دبیرستان های کشاورزی تأسیس شده است در سال گذشته هم که بر حسب تالیات آقایان و امربارک شاهنشاه اقدام بتأسیس دانشکده کشاورزی در تبریز شد برای همین منظور بود (مهندس اردبیلی - خیلی ممنون هستیم) البته این را لازم است بعرض نماینده محترم برسانم که ایجاد يك دانشکده کشاورزی محتاج بيك وسائل بیشتری است (صاحب است) البته در این خصوص يك قدری عجله و شتابزدگی بعقیده بنده جایز نیست، دانشکده

محتاج بساختن است ، محتاج زمین و اراضی مزروعی است ، محتاج بازمایشگاه های متعدد است (صاحب است) محتاج این است که معلمین صلاحیت داری برای آنها در نظر گرفته بشود در این قسمت ها همان طور بکه باستحضار آتاریسیده قلاهم بيك اقداماتی شده و قلاهم مشغول هستیم محل مناسبی را در نظر بگیریم و ساختن آن هم برای این کار بکنیم و وسائل و آزمایشگاه هم فراهم بکنیم ، اما معلم ، متأسفانه معلم در این رشته ها خیلی کم در ایران هست ، سعی کردیم و تا حدود ممکن معلمین را در نظر گرفته ایم و انتخاب کردیم و از مدهای از معلمین دانشکده کشاورزی تهران هم استفاده کردیم و با آنها هم مأموریت داده ایم که بعضی دروس را در آنجا عهده دار خواهند شد ، و مسائل آزمایشگاه و ماشین آلات کشاورزی هم بتدریج فراهم می شود البته بنده اذعان میکنم دانشکده‌ای که قلاهمست آن صورتی که باید باشد نیست و علت آن هم این است که يك قدری در تأسیس عجله شده است ولی امیدوار هستم بتدریج این نواقص رفع بشود ، در نظر داریم چند نفر مهندس دیبله کشاورزی عالی مقام هم از خارج استخدام کنیم ، هم برای آنجا لازم است هم برای دانشکده های دیگری که در شهرستانها داریم ، امیدوارم که سعی کنیم این نقائص هر چه زودتر برطرف بشود (احسن)

رئیس - آقای مهندس اردبیلی مهندس اردبیلی - بنده از این بذل توجه جناب آقای وزیر فرهنگ تشکر مینمایم ، البته تصدیق مینمایم آردن از خارج مثل دکتريزشکی نیست که مشکل باشد ، اگر جناب آقای وزیر فرهنگ توجه بفرمایند قانون هم که در اختیارشان هست يك نفر متخصص بفرستند ممکن است چند نفر از متخصصین کشاورزی را فوراً بیاورند ایران و مشغول باشند ، و راجع بساختن هم هر چه زودتر توجه بفرمایند و امیدوارم این توجهی را که وزارت فرهنگ تا کنون کرده بازم در آتیه بکنند این که آقای عیدی نوری فرمودند نفت ما بکشور های خارج حمل بشود ممکن است این نفت برای ماشین آلات کشاورزی مصرف بشود که هوش ارسال نفت مواد اولیه کشاورزی بخارج ارسال داریم و نسبت بدانشگاه تبریز هم خواهش میکنم توجه بفرمایند برای این که يك دانشگاه جوانی است و فعالیتهای خیلی خوبی هم میکنند و هر روز هزار نفر مریض سرپائی در بیمارستانهای آن مراجعه میکنند ۵۰۰ تخت خواب در بیمارستانهای آنجا دارد و با این بودجه ناقص نمیتواند درست کار کند مخصوصاً خواهش میکنم نسبت بودجه دانشگاه تبریز هم يك توجهی بفرمایند خیل متشکر ميشوم بیش از این هم عرضی ندارم (احسن)

۴ - سؤال آقای پرسور اعلم راجع بیابازر سیاه شیشه و جواب آقای وزیر بازرگانی رئیس - آقای پرسور اعلم پرسور حمید اعلم - خاطر محترم آقایان نمایندگان مستعضر است که امروز بازار سیاهی در شیشه وجود آمده (صاحب است) سؤال بنده از وزارت بازرگانی برای خاطر همین بازار سیاه است که چرا وجود آمده ؟ چگونه شده که این بازار وجود آمده ؟ و چرا بیش بینی لازم دارد فعلی که مردم خیلی احتیاج شیشه دارند نکرده اند چون آقایان محترم مستعضرند که اگر تابستان يك شیشه ای بشکنند مردم چنهان اهمیتی نمیدهند ولی در اول فصل زمستان باید حتماً این شیشه بیفتد برای اینکه سرما نفوذ نکند و بنده خیلی خوشوقت می شوم اگر جناب آقای وزیر بازرگانی توضیح بفرمایند که چگونه شده این بازار سیاه ایجاد شده

رئیس - آقای وزیر زرگانی (کاشانی) - در سهمیه سال ۱۳۳۴ که در اواخر سال ۱۳۳۳ تنظیم شده بود ورود شیشه برای اشخاص ممنوع شده بود به همین مناسبت ، البته تصدیق مینمایم آردن از خارج مثل دکتريزشکی نیست که مشکل باشد ، اگر جناب آقای وزیر فرهنگ توجه بفرمایند قانون هم که در اختیارشان هست يك نفر متخصص بفرستند ممکن است چند نفر از متخصصین کشاورزی را فوراً بیاورند ایران و مشغول باشند ، و راجع بساختن هم هر چه زودتر توجه بفرمایند و امیدوارم این توجهی را که وزارت فرهنگ تا کنون کرده بازم در آتیه بکنند این که آقای عیدی نوری فرمودند نفت ما بکشور های خارج حمل بشود ممکن است این نفت برای ماشین آلات کشاورزی مصرف بشود که هوش ارسال نفت مواد اولیه کشاورزی بخارج ارسال داریم و نسبت بدانشگاه تبریز هم خواهش میکنم توجه بفرمایند برای این که يك دانشگاه جوانی است و فعالیتهای خیلی خوبی هم میکنند و هر روز هزار نفر مریض سرپائی در بیمارستانهای آن مراجعه میکنند ۵۰۰ تخت خواب در بیمارستانهای آنجا دارد و با این بودجه ناقص نمیتواند درست کار کند مخصوصاً خواهش میکنم نسبت بودجه دانشگاه تبریز هم يك توجهی بفرمایند خیل متشکر ميشوم بیش از این هم عرضی ندارم (احسن)

زبانتری که دارد قیمتش گرانتر است و تومان است این است که اغلب اشتباه میکنند شیشه ۴ میلیمتری را که متری ۳۰ تومان میفرسند با شیشه ۲ میلیمتری که شرکت معاملات خارجی می فروشد خیال میکنند که تفاوت قیمت دارد در همانطور که عرض کردم مطابق قیمتها این است بنده این موضوع را رسیدگی کرد جناب آقای پرسور صحیح مینمایم و در مورد شیشه احساس شد بخصوص آنسا و هشتش همانطور که عرض کردم دو چیز بود یکی تعطیل کارخانه داخلی و یکی طبق قرارداد رسمی که ما بسته بودیم مقدار شیشه ای که قبل از این باید بفرماییم بمانرسید و متأسفانه قیمت بالا رفت ولی الان مؤسسه معاملات خارجی شیشه در دست دارد و هر کس که میل داشته باشد شیشه هر قدر که میخواهد متری ۱۱۰ ریال می فروشد

رئیس - آقای پرسور اعلم - آنچه که از فرمایش جناب آقای وزیر بازرگانی استنباط شد این است که در سال ۳۴ یا در سال ۳۳ شیشه را قلعین فرمودند بنده میخواهم همین را سؤال کنم که چرا قلعین کرده (وزیر بازرگانی - در سال ۱۳۳۳ قلعین کردند ما نکردیم) اجازه بفرمایند شما آمدید صحبت کردید من چیزی عرض نکردم بعد بپایید صحبت بفرمایند شما کردید یا نکردید اینکار را دولت کرد است مطلب سرائی است که امروز شکر گران است و شیشه ۲ میلیمتری هم متری ۱۲ تومان و من می بینم که توی بازار شیشه دهنده اگر ندادند من بیایم ریش شمار بچسبم (صاحب است) اینکه نمیشود آن که من تعقیب کردم اینطور بنظر من کارخانه ای بود میخواسته اند رونق پیدا کند (صاحب است) (احسن) (قاتل آباد) منظورشان تشویق صنایع داخلی بود متأسفانه باید عرض کنم اینکه غالباً گفته می شود که قیمت شیشه ۴ برابر است و ۳۰ تومان است و ۶۰ تومان است و از این حرف ها اولی اگر صورت قیمتهای بانک ملی ایران را که قیمتها را تعیین میکنند و هر شیشه در روزنامه ها درج می کنند ملاحظه بفرمایند ۳ برابر نیست ، حداکثر قیمت هر متر شیشه رسیده است به ۱۷۰ ریال بنابراین ۴ برابر نبوده است الان شرکت معاملات خارجی متری ۱۰۰ ریال می فروشد شیشه ۴ میلیمتری که قیمتش گران است و ورودش آزاد است و هر کس میتواند بیاورد البته بواسطه قطری

اینکار را نکردند؟) يك وزیرى باید پیش بینی اینکار را بکنند دستوری که می دهد طوری باشد که آن دستور زحمت مردم را فراهم نکند شما خیلی چیزها داشتید که در این مملکت بود با وجود این وارد میکردید و خیلی چیزها که در این مملکت لازم بود وارد نکردید چطور شد این یکی را کردید بنده از جواب شما قانع نشدم

رئیس - آقای وزیر بازرگانی وزیر بازرگانی - در ۱۷ فروردین ۱۳۳۴ بنده اقتضای عضویت هیأت دولت را پیدا کردم و این تصویب نامه قبلاً گذشته بود یعنی قبل از فروردین ۲۴ این تصویب نامه گذشته بود (عیدی نوری - کاری نداشت با يك تصویب نامه لغوش می کردید) آقا اینکه می فرمایند از بانک ملی ایران شیشه بخریم بنده عرض نکردم که بانک ملی شیشه فروش است بنده عرض کردم اگر می گویند به ۳۰ تومان رسیده قیمتهای بانک ملی ایران که برای همه چیز تعیین میکنند شاهد است که این قیمتها نیست بعد هم عرض کردم که هر کس هر قدر شیشه میخواهد بقیمت متری ۱۰۰ ریال و ۱۱۰ ریال می تواند از شرکت معاملات خارجی بفرود چون دونه نوع است يك نوع متری ۱۰۰ ریال و يك نوع متری ۱۱۰ ریال بهر میزانی که برای احتیاجش میخواهد بشرکت معاملات خارجی مراجعه بکند و شرکت معاملات خارجی خواهد فروخت و اگر آقایان محترم اطلاعی دارند که يك کسی مراجعه کرده با و نفر وخته اند بنده بفرمایند بنده بازخواست می کنم البته برای احتیاجاتش نه برای اسیکرولاسیون (صادق بوشهری - همیشه دو میلیمتری می خواهیم می گویند سه میلیمتری و چهار میلیمتری هم باید بخرید)

رئیس - طبق ماده ۸۲ پرسور اعلم - حرف من را تعریف کردند بنده نکتم که بانک ملی شیشه می فروشد بنده گفتم سندی که بانک ملی ایران می دهد که قیمت شیشه ۲۰ تومان مترك نیست این مترك نیست وجود قیمت ها مترك است

۵ - اخذ رأی و تصویب گزارش کمیسیون نظام راجع به مقررات انضباطی دانشجویان دانشکده افسری و دانش آموزان افسری رئیس - در جلسه قبل گزارش راجع بدانش آموزان دانشکده های نظامی مطرح بود چون يك فوریتش تصویب شده بود يك شوری شده بود حالا باید رأی نهائی

اینکار را نکردند؟) يك وزیرى باید پیش بینی اینکار را بکنند دستوری که می دهد طوری باشد که آن دستور زحمت مردم را فراهم نکند شما خیلی چیزها داشتید که در این مملکت بود با وجود این وارد میکردید و خیلی چیزها که در این مملکت لازم بود وارد نکردید چطور شد این یکی را کردید بنده از جواب شما قانع نشدم

رئیس - آقای وزیر بازرگانی وزیر بازرگانی - در ۱۷ فروردین ۱۳۳۴ بنده اقتضای عضویت هیأت دولت را پیدا کردم و این تصویب نامه قبلاً گذشته بود یعنی قبل از فروردین ۲۴ این تصویب نامه گذشته بود (عیدی نوری - کاری نداشت با يك تصویب نامه لغوش می کردید) آقا اینکه می فرمایند از بانک ملی ایران شیشه بخریم بنده عرض نکردم که بانک ملی شیشه فروش است بنده عرض کردم اگر می گویند به ۳۰ تومان رسیده قیمتهای بانک ملی ایران که برای همه چیز تعیین میکنند شاهد است که این قیمتها نیست بعد هم عرض کردم که هر کس هر قدر شیشه میخواهد بقیمت متری ۱۰۰ ریال و ۱۱۰ ریال می تواند از شرکت معاملات خارجی بفرود چون دونه نوع است يك نوع متری ۱۰۰ ریال و يك نوع متری ۱۱۰ ریال بهر میزانی که برای احتیاجش میخواهد بشرکت معاملات خارجی مراجعه بکند و شرکت معاملات خارجی خواهد فروخت و اگر آقایان محترم اطلاعی دارند که يك کسی مراجعه کرده با و نفر وخته اند بنده بفرمایند بنده بازخواست می کنم البته برای احتیاجاتش نه برای اسیکرولاسیون (صادق بوشهری - همیشه دو میلیمتری می خواهیم می گویند سه میلیمتری و چهار میلیمتری هم باید بخرید)

۱ - دانشجویان داوطلب دانشکده افسری و همچنین داوطلبان آموزشگاههای مختلفه دون افسری ارتش در صورتی که در جریان دوره تحصیلی بيكی از ملل مشروطه زیر از دانشکده و یا از آموزشگاهها اخراج شوند مدت تحصیل در دانشکده و آموزشگاهها جزء خدمت زیر پرچم آنان محسوب نخواهد شد

۱ - عدم انضباط ۲ - نفاذ اخلاق ۳ - عدم صلاحیت ۴ - معاقبت بر حسب تقاضای شخصی

تبصره ۱ - اخراج دانشجویان دانشکده افسری باید بموجب گواهی شورای دانشکده و فرمانده دانشکده و با تصویب ستاد ارتش انجام پذیرد

تبصره ۲ - اخراج دانش آموزان آموزشگاههای دون افسری باید طبق گواهی کمیسیون مخصوص و فرمانده قسمت مستقل و با تصویب ستاد ارتش انجام پذیرد

۱ - دانشجویان داوطلب دانشکده افسری و همچنین داوطلبان آموزشگاههای مختلفه دون افسری ارتش در صورتی که در جریان دوره تحصیلی بيكی از ملل مشروطه زیر از دانشکده و یا از آموزشگاهها اخراج شوند مدت تحصیل در دانشکده و آموزشگاهها جزء خدمت زیر پرچم آنان محسوب نخواهد شد

۱ - عدم انضباط ۲ - نفاذ اخلاق ۳ - عدم صلاحیت ۴ - معاقبت بر حسب تقاضای شخصی

تبصره ۱ - اخراج دانشجویان دانشکده افسری باید بموجب گواهی شورای دانشکده و فرمانده دانشکده و با تصویب ستاد ارتش انجام پذیرد

تبصره ۲ - اخراج دانش آموزان آموزشگاههای دون افسری باید طبق گواهی کمیسیون مخصوص و فرمانده قسمت مستقل و با تصویب ستاد ارتش انجام پذیرد

تبصره ۳ - چنانچه بیسن دانشجویان (رویا سربازان وظیفه دیبله - سیانسیه - د کتر که برای نیل به مقام افسری بقسمتها اعزام می شوند) اشخاصی یافت شوند که در طی مدت تحصیلی و یا خدمت در قسمتها عدم شایستگی آنان را برای نیل به مقام افسری مشهود و در شورای مقرر در تبصره يك تثبیت گردد باستی دو سال خدمت زیر پرچم با احتساب مدت خدمت قبلی مانند افراد انجام دهند

ماده ۲ - مقررات قوانین مربوط در آن قسمت که با مقررات این قانون مغایرت داشته باشد ملغی است و وزارت جنگ مأمور اجرای این قانون است

۱ - دانشجویان داوطلب دانشکده افسری و همچنین داوطلبان آموزشگاههای مختلفه دون افسری ارتش در صورتی که در جریان دوره تحصیلی بيكی از ملل مشروطه زیر از دانشکده و یا از آموزشگاهها اخراج شوند مدت تحصیل در دانشکده و آموزشگاهها جزء خدمت زیر پرچم آنان محسوب نخواهد شد

۱ - عدم انضباط ۲ - نفاذ اخلاق ۳ - عدم صلاحیت ۴ - معاقبت بر حسب تقاضای شخصی

تبصره ۱ - اخراج دانشجویان دانشکده افسری باید بموجب گواهی شورای دانشکده و فرمانده دانشکده و با تصویب ستاد ارتش انجام پذیرد

تبصره ۲ - اخراج دانش آموزان آموزشگاههای دون افسری باید طبق گواهی کمیسیون مخصوص و فرمانده قسمت مستقل و با تصویب ستاد ارتش انجام پذیرد

تبصره ۳ - چنانچه بیسن دانشجویان (رویا سربازان وظیفه دیبله - سیانسیه - د کتر که برای نیل به مقام افسری بقسمتها اعزام می شوند) اشخاصی یافت شوند که در طی مدت تحصیلی و یا خدمت در قسمتها عدم شایستگی آنان را برای نیل به مقام افسری مشهود و در شورای مقرر در تبصره يك تثبیت گردد باستی دو سال خدمت زیر پرچم با احتساب مدت خدمت قبلی مانند افراد انجام دهند

ماده ۲ - مقررات قوانین مربوط در آن قسمت که با مقررات این قانون مغایرت داشته باشد ملغی است و وزارت جنگ مأمور اجرای این قانون است



باید چون فقط فقط مایلکنش این خانه است میخواید بعد از ده سال بفروشید این که عیب ندارد و باریعکس اگر زنده کیش مرفه شد خواست بعد از ده سال این خانه را بفروشند زنده گوی دوست متری در شمران برایش مشکل است از اینجهت که بچه هایش میخوانند از شمران بتهران بیایند و درس بخوانند و نمیتوانند اگر توانست در تهران خانه دیگری بفروشد و آنرا بفروشد اشکالی ندارد از این نقطه نظر است که مدت ده سال بنظر بنده متناسب است و میخوام مرض کنم آقایان اینکه میخوانند رای بدهند در نظر بگیرند که این مدت ده سال بمصلحت نزدیکتر خواهد بود.

**قنات آبادی** - جناب آقای مهندس جفرودی من استدعا میکنم شخصاً این موضوع توجه فرمائید اساساً این عمل و این موافقتی که مجلس شورای ملی میکند بطور کلی یک کمکی است بطبقه بی بضاعت و کارگران و آنهاست که در این مورد در این لایحه نامبرده شده من نمیخواهم بگویم که این کارگر یا این کارمند بی بضاعتی که زمین با او اگذار میشود برای تهیه مسکن آنرا بفروشد نمیخواهم اینرا بگویم اما این مطلب را میگویم که اگر مصالح اقتصادی اینها و بهبود زندگی اینها ایجاب کرد که یک نقل و انتقالاتی بدهند با این دقت و مواظقتی که جناب عالی میفرمائید جلوی این نقل و انتقال که مسلماً بنفس است گرفته میشود چون یک آدم هائل و بالغ وقتی زمین دارد موقعی این زمین را اواگذار میکند که یک منفعت بیشتر و بهتری ببرد چه اشکالی دارد شما که با حسن نیت اجازه بدوایت میدید این کار را بکنند در خلال این اجازه بدهید باین شخص یا این فرد یا این افراد که اگر یک وقتی مصالح او و منفعت شخصی او در این باشد چون مصادرات قضاوت کلی هستیم روی مصادیق و مفاهیم فردی نمی توانیم قضاوت کنیم هر آدمی مصالح خودش را بهتری میتواند قضاوت کند چه عیب دارد اگر توانست و اگذار کند ملاحظه کنید باینکه خانه ای که یک اطاق دارد ما بیاییم را سد کنیم این نقض غرض است و من از شما استدعا میکنم که این پیشنهاد را پس بگیرد.

ده سال اجازه داده نشود برای تأمین این منظور ده سال در مالکیت خریدار باقی بماند بهتر است و من با این کلمه موافقت نمیکنم.

**رئیس** - آقای مهدوی بفرمائید.

**مهدوی** (مخبر کمیسیون کشاورزی) - هر نوع که اضافه بکنیم بکم مضمیه است برای دارندگان زمین که ما آمده ایم از نقطه نظر مساعدت با آنها که یک عده ای صاحب خانه بشوند این کار را کرده ایم این راهم در نظر بگیرد که آنجا تا اندازه ای محل سکنی نیست این ها میگویند احتیاج ما را وادار کرده که بیاییم در روبرو خانه زمین قبول کنیم شما مجبور میکنید که برای مدت ۲۰ سال ۳۰ سال در آنجا بمانند فرض فرمائید یک زمینی که در نزدیکی دختاب است یا در نزدیکی سیلو است اگر بکارمندی دادند او نباید زمین خود را تعویض با زمین دیگری که نزدیک تر سیلو است بنماید، چه مانعی دارد کسی که این زمین را با زمین دیگری معاوضه کند منتقل کند نظر ما این بود و خود دولت هم همین نظر را داشته ، بنظر بنده خود فروش هم بعد از ده سال در این لایحه زیادی است چه مانعی دارد یک کارگری که بایک مبلغ کمتری زمین باو میدهند زمین خود را بیک مبلغ بیشتری بفروشد ، مسلماً کار گره خودش بیشتر علاقمند است که خانه و زندگی داشته باشد خوب خانه در جای دیگری تهیه میکند بنابراین اگر این قید باشد مضمیه ای است برای آنها.

**رئیس** - آقای قنات آبادی پیشنهادی کرده اند بعنوان حذف ، حذف نمیشود میتوانست تجزیه بخواهند آنهم در موقع رای آقای طباطبائی قمی موافقت با کلمه واگذاری یا مخالفت؟ (طباطبائی قمی - موافقت) بفرمائید.

ده سال اجازه داده نشود برای تأمین این منظور ده سال در مالکیت خریدار باقی بماند بهتر است و من با این کلمه موافقت نمیکنم.

**رئیس** - آقای مهدوی بفرمائید.

**مهدوی** (مخبر کمیسیون کشاورزی) - هر نوع که اضافه بکنیم بکم مضمیه است برای دارندگان زمین که ما آمده ایم از نقطه نظر مساعدت با آنها که یک عده ای صاحب خانه بشوند این کار را کرده ایم این راهم در نظر بگیرد که آنجا تا اندازه ای محل سکنی نیست این ها میگویند احتیاج ما را وادار کرده که بیاییم در روبرو خانه زمین قبول کنیم شما مجبور میکنید که برای مدت ۲۰ سال ۳۰ سال در آنجا بمانند فرض فرمائید یک زمینی که در نزدیکی دختاب است یا در نزدیکی سیلو است اگر بکارمندی دادند او نباید زمین خود را تعویض با زمین دیگری که نزدیک تر سیلو است بنماید، چه مانعی دارد کسی که این زمین را با زمین دیگری معاوضه کند منتقل کند نظر ما این بود و خود دولت هم همین نظر را داشته ، بنظر بنده خود فروش هم بعد از ده سال در این لایحه زیادی است چه مانعی دارد یک کارگری که بایک مبلغ کمتری زمین باو میدهند زمین خود را بیک مبلغ بیشتری بفروشد ، مسلماً کار گره خودش بیشتر علاقمند است که خانه و زندگی داشته باشد خوب خانه در جای دیگری تهیه میکند بنابراین اگر این قید باشد مضمیه ای است برای آنها.

**رئیس** - آقای قنات آبادی پیشنهادی کرده اند بعنوان حذف ، حذف نمیشود میتوانست تجزیه بخواهند آنهم در موقع رای آقای طباطبائی قمی موافقت با کلمه واگذاری یا مخالفت؟ (طباطبائی قمی - موافقت) بفرمائید.

**مهندس جفرودی** - عرض کنم نظراً اکثریت همیشه محترم است آنچه را که اکثریت مجلس شورای ملی رای میدهد مطاع و محترم است ولی هر کسی نظری داشته باشد باید در مجلس ابراز کند (صحیح است) اینجا کوسه و ریش بکن که نیشودا کر کمیسیون می نویسد پیشنهادی کند که تا ده سال آنها منوعیت دارند باید این نظر را تأمین کرد یا این که برداریم ، اما این که اینجا بعضی از آقایان در پشت این تریبون مدعی هستند که این زمین مال کارگر با مال کارمند است همچو چیزی نیست این زمین مال ملت ایران است اگر شما بخواهید اراضی را بین تمام کارگران تقسیم بکنید ما هیچ حرفی نداریم اما این که بیاید خاصه و خرجی کنید هر روز یک لایحه ای بیآورید و اراضی مربوط به تمام ملت ایران را بیاید بیک عده معین اختصاص بدهید باید این قید باشد نباید زمین ها تقسیمتشان بالا میرود اینها یک عده معینی در ریاست مملکت مزایای داشته باشند و در اقصی نقاط ایران مردم از گرسنگی بمیرند این صحیح نیست (احسن)

**رئیس** - آقای جلیلی

**جلیلی** - یکسال و نیم بیشتر دولت یک

لایحه ای داده مجلس برای اینکه بکارمندان که خانه ندارند کومکی کند ، یک مثالی است می گوید که یک کسی شیشه بارالافی کرده بود میرفت یک کس دیگری رسید و یک چوبی بان زد گفت چیست؟ گفت اگر یکی دیگری بی هیچ حالا پیشنهادی که آقای مهندس جفرودی داده اند اگر تصویب کنیم مثل اینست که دستیک چیزی هم از مستخدمین دولت خواهیم گرفت در این پیشنهاد می نویسد خریدار پیش از ساختن یک دستکاه ساختمان بخاطر اینست که سعی شود اینها دارای مسکن بشوند و اگر قیدی برای فروش یعنی جلو گیری از فروش در مدت معینی می شود که فروش نداشته باشد برای اینست که اطمین خاطر بیشتری برای دستکاه با برای مجلس ایجاد شود که این زمینی که به آنها داده می شود مضمیه مسکن را در شهر تهران کم میکند ، این اساس این کار است ، البته در پیشنهاد های مختلف و طرفداران رای معلوم شد که غالب آقایان نظر دارند که در عین حال که کومک میشود بانها و در عین حال که میخوانند آنها دارای مسکن باشند ولی قید و شرط حتی الامکان کمتر نکنند این نظر آقایان روی هر فرته استنباط می شود ، اگر چه این پیشنهادی که بنده داده ام اینطور بنظر میرسد که قید را زیادتر خواهد کرد ولی حقیقت اینست که قید آنها را کمتر میکند ، باین معنی که پیشنهاد می کنم صورت ماده ۲ در واقع باین صورت تغییر کند ، خریداران اراضی نامبرده تا ده سال حق فروش بديگری نخواهند داشت مگر آنکه بمنظور تهیه زمین دیگر و یا تبدیل مسکن دیگر باشد یعنی اگر این آقا خواست این زمین را بفروشد و یک زمین دیگری یا یک خانه دیگری بخرد در تهران جلوی رانگیرند و او اینکه یکسال باشد یعنی این قید ده سال را (همه نمایندگان) اجازه فرمائید آقایان این قید ده سال را از روی بنظر تبدیل زمین دیگر مریدارد بطوریکه اگر بلافاصله بعد از خرید جای دیگر را بسندید و خواست بفروشد و تبدیل کند بتواند.

**رئیس** - آقای یرقشوراعلم

**یرقشوراعلم** - عرض کنم در اینکه تمام آقایان حسن نیت دارند و میل دارند یک عده کار صاحب خانه و مسکن بشوند شکی نیست ولی باین پیشنهاد ها کم کم کارگران میخوانند بگویند عطایات را به لقای بخریدیم آقا بقدری این بیچاره ها را دارید در مضمیه میگذارید که ممکن است بگویند ما اصلاً زمین نمیخواهیم ، یک قانونی است آمده اینجا این اگر یک تبصره بیا یک پیشنهاد به آن اضافه شود دوم تر به بر میگردد بسنا و ۶ و ۷ ماه طول می کشد تا بر گردد اینجا شما که حسن نیت دارید شما که نظر لطف دارید ، اجازه بفرمائید

لایحه ای داده مجلس برای اینکه بکارمندان که خانه ندارند کومکی کند ، یک مثالی است می گوید که یک کسی شیشه بارالافی کرده بود میرفت یک کس دیگری رسید و یک چوبی بان زد گفت چیست؟ گفت اگر یکی دیگری بی هیچ حالا پیشنهادی که آقای مهندس جفرودی داده اند اگر تصویب کنیم مثل اینست که دستیک چیزی هم از مستخدمین دولت خواهیم گرفت در این پیشنهاد می نویسد خریدار پیش از ساختن یک دستکاه ساختمان بخاطر اینست که سعی شود اینها دارای مسکن بشوند و اگر قیدی برای فروش یعنی جلو گیری از فروش در مدت معینی می شود که فروش نداشته باشد برای اینست که اطمین خاطر بیشتری برای دستکاه با برای مجلس ایجاد شود که این زمینی که به آنها داده می شود مضمیه مسکن را در شهر تهران کم میکند ، این اساس این کار است ، البته در پیشنهاد های مختلف و طرفداران رای معلوم شد که غالب آقایان نظر دارند که در عین حال که کومک میشود بانها و در عین حال که میخوانند آنها دارای مسکن باشند ولی قید و شرط حتی الامکان کمتر نکنند این نظر آقایان روی هر فرته استنباط می شود ، اگر چه این پیشنهادی که بنده داده ام اینطور بنظر میرسد که قید را زیادتر خواهد کرد ولی حقیقت اینست که قید آنها را کمتر میکند ، باین معنی که پیشنهاد می کنم صورت ماده ۲ در واقع باین صورت تغییر کند ، خریداران اراضی نامبرده تا ده سال حق فروش بديگری نخواهند داشت مگر آنکه بمنظور تهیه زمین دیگر و یا تبدیل مسکن دیگر باشد یعنی اگر این آقا خواست این زمین را بفروشد و یک زمین دیگری یا یک خانه دیگری بخرد در تهران جلوی رانگیرند و او اینکه یکسال باشد یعنی این قید ده سال را (همه نمایندگان) اجازه فرمائید آقایان این قید ده سال را از روی بنظر تبدیل زمین دیگر مریدارد بطوریکه اگر بلافاصله بعد از خرید جای دیگر را بسندید و خواست بفروشد و تبدیل کند بتواند.

**رئیس** - آقای یرقشوراعلم

**یرقشوراعلم** - عرض کنم در اینکه تمام آقایان حسن نیت دارند و میل دارند یک عده کار صاحب خانه و مسکن بشوند شکی نیست ولی باین پیشنهاد ها کم کم کارگران میخوانند بگویند عطایات را به لقای بخریدیم آقا بقدری این بیچاره ها را دارید در مضمیه میگذارید که ممکن است بگویند ما اصلاً زمین نمیخواهیم ، یک قانونی است آمده اینجا این اگر یک تبصره بیا یک پیشنهاد به آن اضافه شود دوم تر به بر میگردد بسنا و ۶ و ۷ ماه طول می کشد تا بر گردد اینجا شما که حسن نیت دارید شما که نظر لطف دارید ، اجازه بفرمائید

بیشنهادات را پس بگیرد و این قانون همینطور تصویب شود و یک عده بیچاره امیدوار باشند.

**رئیس** - آقای طباطبائی قمی موافقت؟

**طباطبائی** - با پیشنهاد آقای فضائلی مخالفم.

**رئیس** - آقای بهبهانی

**بهبهانی** - بنده مخالفم

**رئیس** - آقای حشمتی

**حشمتی** - مخالفم

**رئیس** - آقای دکتر جهانشاهی

**دکتر جهانشاهی** - مخالفم

**رئیس** - آقای علامه وحیدی

**علامه** - مخالفم

**رئیس** - رای گرفته میشود

**فضائلی** - اگر آقایان مخالفند بنده پس میگیرم

**علامه ای از نده ایندگان** - استرداد کردند قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم عبارت حق فروش تبدیل بشود بنحوی از انتحاء حق انتقال بغير ندارد.

**عیدی نوری** (همه نمایندگان)

**رئیس** - آقای عیدی نوری

**عیدی نوری** - اجازه فرمائید بنده تعجب میکنم از وضعی که پیش آمده ، همه آقایان معتقد هستند زمین می دهیم باین اشخاص که تا ده سال نفروشد بکسی برای چه؟ برای اینکه این زمین مال خودشان باشد ، این عقیده مجلس است این لایحه ای است که آمده ما این عقیده را داریم و باین شکل میخوایم تصویب کنیم اجازه بدهید که این عبارت تصحیح شود . الان بسیاری از اراضی یوسف آباد را اشخاصی گرفته اند و بعد فروخته اند اسیکولاسیون شده و از دست کارمندان دولت خارج شده یک انتعاشی گرفته و بديگری داده اند . اگر این لایحه به همین شکل تصویب شود همین خواهد بود برای این شما قید میکنید تا ده سال حق فروش ندارد ولی حقوق دیگری دارد ، صلح میکند ، هبه میکند ، با وکالت واگذار میکند ، بنابراین با معتقد باشید فروش زائد است (صحیح است)

بنده حرفی ندارم حذف کنید (قنات آبادی) باید حذف شود (پس این کارمندان و کارگران ملکی گرفته اند طبق اصل کلی مالکیت هر آن حق انتقال دارند ، این یک اصلی است و این اصل را معتقد باشید و طبق قانون مدنی حذف کنید فروش را و یا اگر اعتقادتان غیر از این است کلاه شرعی نکنید یعنی راه فرار قانونی به مردم نشان ندهید ، یعنی کاری نکنید که هم بگویند ظاهراً حق فروش ندارند و

پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در بند دو ماده واحده کلمه واگذاری قبل از کلمه فروش اضافه شود.

**مهندس جفرودی**

**رئیس** - آقای مهندس جفرودی توضیح بدهید.

**مهندس جفرودی** - در بند ۲ نوشته شده است خریداران اراضی نامبرده تا ده سال حق فروش بديگری نخواهند داشت اگر آقایان معتقد هستند که با این قید در فروش نظر دولت و مجلس تأمین میشود بنظر بنده باید کلمه واگذاری را هم اضافه کرد چون اگر حق داشته باشد واگذار کند دیگر این بند در اینجا مفهومی نخواهد داشت یا اینرا بردارید آزاد بگذارید کارمند دولت را زمینی که باو میدهند آزاد باشد بفروشد اگر این نظر واقعی مجلس شورای ملی است بسیار خوب ولی اگر غیر از این باشد که آزاد نباشد اصلاً او را منوع بدارید از اینکه واگذار کند.

**رئیس** - آقای قنات آبادی مخالفت بفرمائید.

**رئیس** - آقای مشایخی بفرمائید؟

**مخبر کمیسیون دارائی** (مشایخی) - عرض کنم مطابق قانون مدنی طریقه انتقال در قانون مدنی بصیغ مختلف و بقود مختلف تحقق پیدا میکند یکی از آنها بیع است طریقی دیگری هم هست مانده به صلح و سایر قسمتها که البته آقایان حقوقه آنها بهتر میدانند در این مورد ما پیش بینی کرده ایم که تا ده سال حق فروش نداشته باشند بنابراین آقایان تصویب فرمودید اما بنظر بنده این پیشنهادی که آقای مهندس جفرودی میکنند جامع تر است زیرا در ظرف ده سال ما میگوئیم حق فروش ندارد اما حق صلح دارد یک حد افلی ما قائل شدیم جناب آقای قنات آبادی که تا ده سال در مالکیت این شخص باقی بماند.

**رئیس** - یا باید فروش راهم برداشت.

**مشایخی** - برای این که در مالکیت قطعی این شخص تا ده سال باقی بماند کلمه فروش تأمین نمیکند کلمه واگذاری تأمین میکند ، حق واگذاری نداشته باشد البته این کلمه واگذاری ناظر بر اجاره نخواهد بود اجاره جزو عقود نیست که انتقال مالکیت بدهد ، انتقال مالکیت بنحوی از انتحاء بغير از صیغه عقد و بصیغ دیگر در ظرف

ده سال اجازه داده نشود برای تأمین این منظور ده سال در مالکیت خریدار باقی بماند بهتر است و من با این کلمه موافقت نمیکنم.

**رئیس** - آقای مهدوی بفرمائید.

**مهدوی** (مخبر کمیسیون کشاورزی) - هر نوع که اضافه بکنیم بکم مضمیه است برای دارندگان زمین که ما آمده ایم از نقطه نظر مساعدت با آنها که یک عده ای صاحب خانه بشوند این کار را کرده ایم این راهم در نظر بگیرد که آنجا تا اندازه ای محل سکنی نیست این ها میگویند احتیاج ما را وادار کرده که بیاییم در روبرو خانه زمین قبول کنیم شما مجبور میکنید که برای مدت ۲۰ سال ۳۰ سال در آنجا بمانند فرض فرمائید یک زمینی که در نزدیکی دختاب است یا در نزدیکی سیلو است اگر بکارمندی دادند او نباید زمین خود را تعویض با زمین دیگری که نزدیک تر سیلو است بنماید، چه مانعی دارد کسی که این زمین را با زمین دیگری معاوضه کند منتقل کند نظر ما این بود و خود دولت هم همین نظر را داشته ، بنظر بنده خود فروش هم بعد از ده سال در این لایحه زیادی است چه مانعی دارد یک کارگری که بایک مبلغ کمتری زمین باو میدهند زمین خود را بیک مبلغ بیشتری بفروشد ، مسلماً کار گره خودش بیشتر علاقمند است که خانه و زندگی داشته باشد خوب خانه در جای دیگری تهیه میکند بنابراین اگر این قید باشد مضمیه ای است برای آنها.

**رئیس** - آقای قنات آبادی پیشنهادی کرده اند بعنوان حذف ، حذف نمیشود میتوانست تجزیه بخواهند آنهم در موقع رای آقای طباطبائی قمی موافقت با کلمه واگذاری یا مخالفت؟ (طباطبائی قمی - موافقت) بفرمائید.

ده سال اجازه داده نشود برای تأمین این منظور ده سال در مالکیت خریدار باقی بماند بهتر است و من با این کلمه موافقت نمیکنم.

**رئیس** - آقای مهدوی بفرمائید.

**مهدوی** (مخبر کمیسیون کشاورزی) - هر نوع که اضافه بکنیم بکم مضمیه است برای دارندگان زمین که ما آمده ایم از نقطه نظر مساعدت با آنها که یک عده ای صاحب خانه بشوند این کار را کرده ایم این راهم در نظر بگیرد که آنجا تا اندازه ای محل سکنی نیست این ها میگویند احتیاج ما را وادار کرده که بیاییم در روبرو خانه زمین قبول کنیم شما مجبور میکنید که برای مدت ۲۰ سال ۳۰ سال در آنجا بمانند فرض فرمائید یک زمینی که در نزدیکی دختاب است یا در نزدیکی سیلو است اگر بکارمندی دادند او نباید زمین خود را تعویض با زمین دیگری که نزدیک تر سیلو است بنماید، چه مانعی دارد کسی که این زمین را با زمین دیگری معاوضه کند منتقل کند نظر ما این بود و خود دولت هم همین نظر را داشته ، بنظر بنده خود فروش هم بعد از ده سال در این لایحه زیادی است چه مانعی دارد یک کارگری که بایک مبلغ کمتری زمین باو میدهند زمین خود را بیک مبلغ بیشتری بفروشد ، مسلماً کار گره خودش بیشتر علاقمند است که خانه و زندگی داشته باشد خوب خانه در جای دیگری تهیه میکند بنابراین اگر این قید باشد مضمیه ای است برای آنها.

**رئیس** - آقای قنات آبادی پیشنهادی کرده اند بعنوان حذف ، حذف نمیشود میتوانست تجزیه بخواهند آنهم در موقع رای آقای طباطبائی قمی موافقت با کلمه واگذاری یا مخالفت؟ (طباطبائی قمی - موافقت) بفرمائید.

**مهندس جفرودی** - عرض کنم نظراً اکثریت همیشه محترم است آنچه را که اکثریت مجلس شورای ملی رای میدهد مطاع و محترم است ولی هر کسی نظری داشته باشد باید در مجلس ابراز کند (صحیح است) اینجا کوسه و ریش بکن که نیشودا کر کمیسیون می نویسد پیشنهادی کند که تا ده سال آنها منوعیت دارند باید این نظر را تأمین کرد یا این که برداریم ، اما این که اینجا بعضی از آقایان در پشت این تریبون مدعی هستند که این زمین مال کارگر با مال کارمند است همچو چیزی نیست این زمین مال ملت ایران است اگر شما بخواهید اراضی را بین تمام کارگران تقسیم بکنید ما هیچ حرفی نداریم اما این که بیاید خاصه و خرجی کنید هر روز یک لایحه ای بیآورید و اراضی مربوط به تمام ملت ایران را بیاید بیک عده معین اختصاص بدهید باید این قید باشد نباید زمین ها تقسیمتشان بالا میرود اینها یک عده معینی در ریاست مملکت مزایای داشته باشند و در اقصی نقاط ایران مردم از گرسنگی بمیرند این صحیح نیست (احسن)

**رئیس** - آقای جلیلی

**جلیلی** - یکسال و نیم بیشتر دولت یک

لایحه ای داده مجلس برای اینکه بکارمندان که خانه ندارند کومکی کند ، یک مثالی است می گوید که یک کسی شیشه بارالافی کرده بود میرفت یک کس دیگری رسید و یک چوبی بان زد گفت چیست؟ گفت اگر یکی دیگری بی هیچ حالا پیشنهادی که آقای مهندس جفرودی داده اند اگر تصویب کنیم مثل اینست که دستیک چیزی هم از مستخدمین دولت خواهیم گرفت در این پیشنهاد می نویسد خریدار پیش از ساختن یک دستکاه ساختمان بخاطر اینست که سعی شود اینها دارای مسکن بشوند و اگر قیدی برای فروش یعنی جلو گیری از فروش در مدت معینی می شود که فروش نداشته باشد برای اینست که اطمین خاطر بیشتری برای دستکاه با برای مجلس ایجاد شود که این زمینی که به آنها داده می شود مضمیه مسکن را در شهر تهران کم میکند ، این اساس این کار است ، البته در پیشنهاد های مختلف و طرفداران رای معلوم شد که غالب آقایان نظر دارند که در عین حال که کومک میشود بانها و در عین حال که میخوانند آنها دارای مسکن باشند ولی قید و شرط حتی الامکان کمتر نکنند این نظر آقایان روی هر فرته استنباط می شود ، اگر چه این پیشنهادی که بنده داده ام اینطور بنظر میرسد که قید را زیادتر خواهد کرد ولی حقیقت اینست که قید آنها را کمتر میکند ، باین معنی که پیشنهاد می کنم صورت ماده ۲ در واقع باین صورت تغییر کند ، خریداران اراضی نامبرده تا ده سال حق فروش بديگری نخواهند داشت مگر آنکه بمنظور تهیه زمین دیگر و یا تبدیل مسکن دیگر باشد یعنی اگر این آقا خواست این زمین را بفروشد و یک زمین دیگری یا یک خانه دیگری بخرد در تهران جلوی رانگیرند و او اینکه یکسال باشد یعنی این قید ده سال را (همه نمایندگان) اجازه فرمائید آقایان این قید ده سال را از روی بنظر تبدیل زمین دیگر مریدارد بطوریکه اگر بلافاصله بعد از خرید جای دیگر را بسندید و خواست بفروشد و تبدیل کند بتواند.

**رئیس** - آقای یرقشوراعلم

**یرقشوراعلم** - عرض کنم در اینکه تمام آقایان حسن نیت دارند و میل دارند یک عده کار صاحب خانه و مسکن بشوند شکی نیست ولی باین پیشنهاد ها کم کم کارگران میخوانند بگویند عطایات را به لقای بخریدیم آقا بقدری این بیچاره ها را دارید در مضمیه میگذارید که ممکن است بگویند ما اصلاً زمین نمیخواهیم ، یک قانونی است آمده اینجا این اگر یک تبصره بیا یک پیشنهاد به آن اضافه شود دوم تر به بر میگردد بسنا و ۶ و ۷ ماه طول می کشد تا بر گردد اینجا شما که حسن نیت دارید شما که نظر لطف دارید ، اجازه بفرمائید

لایحه ای داده مجلس برای اینکه بکارمندان که خانه ندارند کومکی کند ، یک مثالی است می گوید که یک کسی شیشه بارالافی کرده بود میرفت یک کس دیگری رسید و یک چوبی بان زد گفت چیست؟ گفت اگر یکی دیگری بی هیچ حالا پیشنهادی که آقای مهندس جفرودی داده اند اگر تصویب کنیم مثل اینست که دستیک چیزی هم از مستخدمین دولت خواهیم گرفت در این پیشنهاد می نویسد خریدار پیش از ساختن یک دستکاه ساختمان بخاطر اینست که سعی شود اینها دارای مسکن بشوند و اگر قیدی برای فروش یعنی جلو گیری از فروش در مدت معینی می شود که فروش نداشته باشد برای اینست که اطمین خاطر بیشتری برای دستکاه با برای مجلس ایجاد شود که این زمینی که به آنها داده می شود مضمیه مسکن را در شهر تهران کم میکند ، این اساس این کار است ، البته در پیشنهاد های مختلف و طرفداران رای معلوم شد که غالب آقایان نظر دارند که در عین حال که کومک میشود بانها و در عین حال که میخوانند آنها دارای مسکن باشند ولی قید و شرط حتی الامکان کمتر نکنند این نظر آقایان روی هر فرته استنباط می شود ، اگر چه این پیشنهادی که بنده داده ام اینطور بنظر میرسد که قید را زیادتر خواهد کرد ولی حقیقت اینست که قید آنها را کمتر میکند ، باین معنی که پیشنهاد می کنم صورت ماده ۲ در واقع باین صورت تغییر کند ، خریداران اراضی نامبرده تا ده سال حق فروش بديگری نخواهند داشت مگر آنکه بمنظور تهیه زمین دیگر و یا تبدیل مسکن دیگر باشد یعنی اگر این آقا خواست این زمین را بفروشد و یک زمین دیگری یا یک خانه دیگری بخرد در تهران جلوی رانگیرند و او اینکه یکسال باشد یعنی این قید ده سال را (همه نمایندگان) اجازه فرمائید آقایان این قید ده سال را از روی بنظر تبدیل زمین دیگر مریدارد بطوریکه اگر بلافاصله بعد از خرید جای دیگر را بسندید و خواست بفروشد و تبدیل کند بتواند.

**رئیس** - آقای یرقشوراعلم

**یرقشوراعلم** - عرض کنم در اینکه تمام آقایان حسن نیت دارند و میل دارند یک عده کار صاحب خانه و مسکن بشوند شکی نیست ولی باین پیشنهاد ها کم کم کارگران میخوانند بگویند عطایات را به لقای بخریدیم آقا بقدری این بیچاره ها را دارید در مضمیه میگذارید که ممکن است بگویند ما اصلاً زمین نمیخواهیم ، یک قانونی است آمده اینجا این اگر یک تبصره بیا یک پیشنهاد به آن اضافه شود دوم تر به بر میگردد بسنا و ۶ و ۷ ماه طول می کشد تا بر گردد اینجا شما که حسن نیت دارید شما که نظر لطف دارید ، اجازه بفرمائید

بیشنهادات را پس بگیرد و این قانون همینطور تصویب شود و یک عده بیچاره امیدوار باشند.

**رئیس** - آقای طباطبائی قمی موافقت؟

**طباطبائی** - با پیشنهاد آقای فضائلی مخالفم.

**رئیس** - آقای بهبهانی

**بهبهانی** - بنده مخالفم

**رئیس** - آقای حشمتی

**حشمتی** - مخالفم

**رئیس** - آقای دکتر جهانشاهی

**دکتر جهانشاهی** - مخالفم

**رئیس** - آقای علامه وحیدی

**علامه** - مخالفم

**رئیس** - رای گرفته میشود

**فضائلی** - اگر آقایان مخالفند بنده پس میگیرم

**علامه ای از نده ایندگان** - استرداد کردند قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم عبارت حق فروش تبدیل بشود بنحوی از انتحاء حق انتقال بغير ندارد.

**عیدی نوری** (همه نمایندگان)

**رئیس** - آقای عیدی نوری

**عیدی نوری** - اجازه فرمائید بنده تعجب میکنم از وضعی که پیش آمده ، همه آقایان معتقد هستند زمین می دهیم باین اشخاص که تا ده سال نفروشد بکسی برای چه؟ برای اینکه این زمین مال خودشان باشد ، این عقیده مجلس است این لایحه ای است که آمده ما این عقیده را داریم و باین شکل میخوایم تصویب کنیم اجازه بدهید که این عبارت تصحیح شود . الان بسیاری از اراضی یوسف آباد را اشخاصی گرفته اند و بعد فروخته اند اسیکولاسیون شده و از دست کارمندان دولت خارج شده یک انتعاشی گرفته و بديگری داده اند . اگر این لایحه به همین شکل تصویب شود همین خواهد بود برای این شما قید میکنید تا ده سال حق فروش ندارد ولی حقوق دیگری دارد ، صلح میکند ، هبه میکند ، با وکالت واگذار میکند ، بنابراین با معتقد باشید فروش زائد است (صحیح است)

بنده حرفی ندارم حذف کنید (قنات آبادی) باید حذف شود (پس این کارمندان و کارگران ملکی گرفته اند طبق اصل کلی مالکیت هر آن حق انتقال دارند ، این یک اصلی است و این اصل را معتقد باشید و طبق قانون مدنی حذف کنید فروش را و یا اگر اعتقادتان غیر از این است کلاه شرعی نکنید یعنی راه فرار قانونی به مردم نشان ندهید ، یعنی کاری نکنید که هم بگویند ظاهراً حق فروش ندارند و

**رئیس** - پس مخالفید آقای فخر طباطبائی (فخر طباطبائی - مخالفم) آقای و کتر رضائی

**کتر رضائی** - بنده کاملاً واقف هستم که باغلب احتمال این هراپنی که بنده این جا عرض خواهم کرد مورد قبول آقایان واقع نخواهد شد چون بنده می بینم که متأسفانه آقایان آنطوری که باید و شاید در اینجا اصول را در نظر نمیگیرند و در این (قنات آبادی - این حرفتان صحیح نیست) (نیور تاش - این چه حرفی است آقایان) حرف در میزید؟

**رئیس** - آقای نیور تاش

**نیور تاش** - این آقایان بگوید آقایان وقتی رأی میدهند اصول را در نظر نمیگیرند

**رئیس** - شاید مربوط به خودشان باشد، شما بیخود عصبانی نشوید بگذارید صحبت کنند بفرمائید

**کتر رضائی** - عرض کنم در این لایحه منظور اصلی دولت اینست که کارگران صاحب مسکن بشوند من فکر می کنم که تمام آقایان این را قبول دارند که منظور اصلی دولت از تقدیم لایحه اینست که کارگران صاحب مسکن بشوند (صحیح است) ما در اینجا می بینیم که منظور اصلی اینست که این از اراضی بکارگران داده شود نه اشخاص غنی و ثقی و نفی (احسن است) پس از آقایان اجازه می گیرم و تقاضا میکنم که طوری این لایحه را تصویب بفرمایند که وسیله ماندن این زمینها در دست کارگران فراهم بماند

هر آینه این پیشنهاد جناب آقای عبیدی نوری تصویب شود این نظر که نظر همه آقایان و دولت است تأمین خواهد شد ولی هر آینه تغییر از این باشد و ماحق فروش ندیم نتیجه همان نتیجه ای است که در یوسف آباد بود (صحیح است) و بنده برای این که رفع تمام سوء تفاهات بقود در این جا عرض می کنم که به هیچوجه بنده منظور توهمین بهیچکس نداشتم جناب آقای نیور تاش هر کس صاحب عقیده ای

است منظور بنده این بود که آقایان باید همیشه اصول را در نظر بگیرند بیننده منظور چیست منظور لایحه چیست و بعداً روی آن رأی بدهند و بنده باید اضافه کنم که کاملاً تصدیق می کنم وضع تمام کارگران تمام کارمندان بسیار بد است دولت باید تمام مساهمی خود را صرف کند که وضع این کارگران و کارمندان را بهتر کند ولی وسیله اش این نیست طریقه اش این نیست که بیاییم یک زمینی باورده ایم و بگوئیم برود بفروشد (قنات آبادی - مگر پولش را ما می دهیم؟ پولش را خودش می دهد) جناب آقای قنات آبادی بنده هیچوقت در ضمن فرمایشات جنابعالی صحبت نمی کنم و از جناب عالی هم تقاضا میکنم که جناب عالی هم متقابلاً این عمل را بفرمائید پس من فکر میکنم برای اینکه نظر خود آقایان تأمین بشود و لایحه دولت هم اطوری که نظر خود دولت است در مجلس تصویب شود اجازه بفرمائید که پیشنهاد آقای عبیدی نوری که در اینجا نقطه نظر حقوقی هم بسیار خوب شرح فرمودند تصویب شود (صحیح است)

**رئیس** - دو نفر مخالف و موافق صحبت کردند آقای مهران مخالف و ایشان موافق البته اگر رأی بحذف دادید این پیشنهاد هم از بین میرود حالا توجه بفرمائید این پیشنهاد مجدداً خوانده میشود

(مجدداً بشرح سابق قرائت شد)

**رئیس** - بایدرای گرفت

**عمیدی نوری** - من میخواهم یک توضیحی بدهم که آقایان مطمئن باشند پیشنهاد بنده در مدت ده سال است نه زائد بر ده سال

**رئیس** - پیشنهاد هائی رسیده که اصولاً تجزیه شود و اگر تجزیه رأی دادید اینهم از بین میرود آقایانی که با این پیشنهاد موافقت فرمایند (عده ای برخاستند) تصویب نشد ۴۲ نفر بلند شدند در حالی که عده حاضر ۸۹ نفر است پیشنهاد دیگری رسیده قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می نمایم تبصره زیر اضافه

شود دولت مکلف است بکارمندان مقیم شهرستانها که فاقد مسکن شخصی هستند از زمین هائی که در محل در اختیار دارد طبق مفاد این لایحه واگذار نماید - مهندس اردبیلی

**رئیس** - این پیشنهاد خرج است یعنی تکلیف معین میکنید که دولت اموالش را بدهد اگر دولت خودش لایحه ای آورد صحیح است والا وکیل نمیتواند پیشنهاد بدهد - رأی نمیشود گرفت (مهندس اردبیلی - توضیحی دارم دولت که نمی آورد) توضیح بدهید ولی رأی نمیشود گرفت

**مهندس اردبیلی** - این تمام مزیت را برای تهران قائل شده است علاوه بر اینکه اهالی همه هجوم میآورند بتهران حالا ما درین دولت هم اینکار را میکنم مگر به آقایان مراجعه نمیکند که بیایند تهران میگویند در تهران همه چیز میدهند مسکن میدهند زمین می دهند لباس میدهند و حتی خوار بار هم میدهند نتیجه این می شود که در شهرستانها مردم محروم میمانند در اینجا دو کار میشود یکی اینست که مراجعه کارمندان به آقایان کم می شود یکی اینست که در شهرستانها بک آبادی شروع می شود و جای دیگر ما اصلاً نمی توانیم ریش دولت را بدست بیاوریم (قنات آبادی - دولت ریش ندارد) در همین قانون باید این کار را کرد والا لایحه نخواهند داد

**رئیس** - پیشنهاد دیگری رسیده قرائت می شود

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم قسمت ۲ بشرح زیر اصلاح شود

۲ - خریداران اراضی نامبرده تا ده سال حق صلح و انتقال قطعی بدیگری نخواهند داشت

**فخر طباطبائی**

**رئیس** - نظیرش رد شده دیگر پیشنهادی فرسیده است

**مهندس اردبیلی** - بنده پیشنهاد خرج نکردم بوم تقاضای عایدی بود که دولت زمینش را بفروشد و پولش را بگیرد بنده تقاضای عایدی کرده بوم

**رئیس** - بفروشد شاید شما پیشنهاد میکنید که دولت کارخانه هایش را هم بفروشد و پولی هم گیرش می آید اما اینک نمیشود حالا این پیشنهاد تجزیه را توضیح میدهم که اشتباهی بیش نیاید بنده اول رأی می گیریم بجزء اول ماده واحد و بعد رأی می گیریم بجزء دوم اگر بآن رأی ندادید حذف می شود حالا قسمت دوم را جزو رأی که می گیریم نمی گذاریم چون تقاضای تجزیه شده قسمت دوم را بخوانید

(بشرح زیر قرائت شد)

خریداران اراضی نامبرده تا ده سال حق فروش بدیگری نخواهند داشت

**رئیس** - من بدون این رأی میگیرم چون تقاضای تجزیه از طرف آقایان کتر رضائی شده است

رأی می گیریم بماده واحد قسمت اول آن تصویب شد

حالا قسمت دوم رأی گرفته می شود اگر تصویب نشود حذف می شود

**قنات آبادی** - اگر راجع قسمت دوم نماینده گان بایستند تصویب میشود؟

**رئیس** - بلی اگر رأی مثبت دادند تصویب میشود والا حذف می شود حالا مجدداً قسمت دوم قرائت میشود

(قسمت دوم مجدداً بشرح سابق قرائت شد)

**رئیس** - راجع باین قسمت دوم اگر آقایان بایستند تصویب میشود اگر رأی ندادند حذف میشود آقایانی که با این جزء موافقت فرمایند بفرمایند (عده ای برخاستند) تصویب نشد بنابراین ماده واحد اجازه اول و جزء سوم که بجای جزء دوم قرار میگردد بمجلس سنا فرستاده میشود

۷ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

**رئیس** - جلسه را ختم میکنیم جلسه روز سه شنبه خواهد بود

(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر ختم شد)

**رئیس مجلس شورای ملی رضاحکمت**